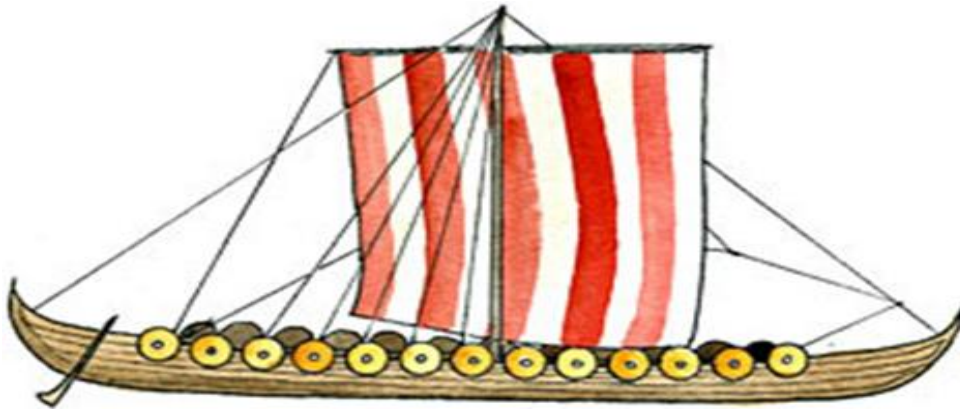

2017-02-06

Brukarrevision av det särskilda boendet Långskeppet i Stockholm oktober 2016- januari 2017

Under vintern 2016 till och med januari 2017 gjorde fyra personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa en brukarrevision på det särskilda boendet Långskeppet i Stockholm. Målet var att se hur de boende trivdes, vad de tyckte om boendet samt personal och om det fanns idéer bland deltagarna som kan göra verksamheten bättre. Brukarrevisionen har letts av RSMH, i samarbete med NSPH, med stöd av pengar från Allmänna arvsfonden.

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Fördelar med brukarstyrd brukarrevision	3
Uppdraget	3
Tillvägagångssätt	4
Etiska principer och tystnadsplikt	5
Validitet och generaliserbarhet.....	5
Sammanfattning.....	6
Resultatdel	8
Boendemiljö-	9
Brukarrevisorernas reflektioner- Boendemiljö	10
Maten	11
Brukarrevisionernas reflektioner -Maten:	12
Lägenheten.....	12
Brukarrevisorernas reflektioner- Lägenheten:.....	13
Bemötande.....	13
Brukarrevisorerna reflektioner- Bemötande.....	15
Delaktighet.....	16
Brukarrevisorernas reflektioner- Delaktighet:	17
Aktiviteter.....	18
Brukarrevisionernas reflektioner -Aktiviteter	18
Problem och konflikter	19
Brukarrevisorernas reflektioner- Problem och konflikter:.....	20
Avslutning.....	21
Slutord.....	21
Utvecklings- och Förbättringsförslag.....	22
Bilagor-	24
Bilaga 1 Intervjuguiden.....	24
Bilaga 2 – Sekretess och tystnadsplikt.....	26

Inledning

Brukarrevisionsprojektet är ett projekt som ägs av NSPH (Nationell samverkan för psykisk hälsa) men drivs av RSMH (Riksförbundet för social och mental hälsa) med medel från Allmänna Arvsfonden. Projektet pågår mellan januari 2015 och februari 2018. Projektet kontaktades 2015 av Mikael Bohlin och Jörgen Nyberg på Bromma stadsdelsförvaltning då de ville ha två brukarrevisorer genomförda. En på Västerorts aktivitetscenter och en på det särskilda boendet Långskeppet. Brukarrevisionen på Västerorts aktivitetscenter genomfördes under 2015 och den på Långskeppet som du håller i handen genomfördes i slutet på september 2016 till januari 2017.

Brukarrevisorer genomfördes av teamledare Fredrik Gothnier och revisorer Pelle S, Birgit G, Fredrik T och Christina S

Alla revisorer har genomgått RSMH:s brukarrevisionsutbildning där de fick lära sig etik och sekretess, att formulera frågor, intervjukunskap, analys och rapportskrivning. Vi har alla erfarenhet av psykisk ohälsa och återhämtning.

Vad är en brukarrevison

En brukarrevison kan enligt Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH) och Schizofreniförbundet förklaras som:

”En granskning av en enhet eller verksamhet som ger vård, stöd eller service till personer med psykiska funktionshinder som utförs av brukare och/eller närstående”.

En brukarrevison är en process som från början till slut leds av brukare med egenupplevd psykisk ohälsa och erfarenhet samt kunskap om de verksamheter som granskas. Brukarrevisorer kommer i samråd med uppdragsgivaren fram till vad som ska undersökas, formulerar relevanta intervjufrågor, genomför intervjuer, analyserar och sammanställer materialet i en rapport. Rapporten ska sammantaget beskriva vad som fungerar bra, vad som fungerar mindre bra samt föreslå utvecklings- och förbättringsförslag. När rapporten är färdigställd återkopplas resultatet till verksamhetens ledning och personal.

Varför brukarrevison

Syftet med en brukarrevison är att identifiera tillgångar, svagheter och utvecklingsmöjligheter i en psykiatrisk verksamhet. Enkelt uttryckt är en brukarrevison en metod för kvalitetsförbättring. En av grundstenarna i arbetet med brukarrevisorer är att vård och omsorg ska utvärderas av de som använder den. Brukarinflytande innebär att den som använder en samhällsfunktion också har inflytande och är delaktiga i de insatser som rör dem. När en brukare betraktas som en resurs med ett inifrån-perspektiv blir detta en värdefull tillgång i en verksamhets utvecklingsarbete. Citatet ”den som har skorna på fötterna vet var de skaver”

beskriver begreppet väl. För att nå brukarinflytande behöver olika metoder tas fram och implementeras. En av dessa metoder är brukarrevision.

Fördelar med brukarstyrd brukarrevision

En brukarstyrd revision genomförd av personer med ett unikt egenupplevt perspektiv genererar en rad fördelar. Detta gäller allt ifrån att formulera relevanta frågor till att analysera materialet med en vidare förståelse än om en forskare eller personal skulle genomföra undersökningen. Erfarenhet visar att brukare ger andra svar när de intervjuas av brukarrevisorer än om personal ställer samma frågor. Man kan i sammanhanget konstatera att det kan råda ett visst maktförhållande beroende på vem som ställer frågorna och att det är essentiellt att situationen blir så jämlik som den bara kan.

Brukarrevisorernas erfarenheter kan skapa trovärdighet i mötet med brukarna som ska intervjuas och underlätta samtal kring frågor som kan upplevas som känsliga eller svåra att prata om. Eftersom brukarna garanteras anonymitet i förhållande till både kommunen och hälso- och sjukvården kan det upplevas lättare att framföra kritik utan rädsla för att drabbas av represalier. Svaren blir mer rättvisande och förbättringsområden kan fångas upp samtidigt som personal kan stärkas av den positiva återkopplingen.

En annan viktig aspekt av brukarrevisionen är också att den är oberoende av verksamheten vilket ger en högre trovärdighet än undersökningar som görs av verksamheten själv. Ytterligare en fördel är värdet av mötet mellan brukarrevisor och intervjuad. Det kan vara stärkande för individen att få möjlighet att göra sin röst hörd och att det finns en mottagare som kommer att förvalta och ge det som uttrycks en plats i form av en brukarrevision. Kanske kan det även bidra till att det väcks ett hopp hos den som intervjuas och på något vis vara till hjälp i dennes återhämtning.

Uppdraget

Långskeppet är ett socialpsykiatriskt boende. Målgruppen för verksamheten är personer med psykiska funktionshinder (psykosdiagnoser, schizofreni, neuropsykiatriska diagnoser mm) i åldern 18-65 år.

Målsättningen för verksamheten är att ge brukaren förutsättningar att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar, och med tillräckligt stöd, kunna leva ett så självständigt liv som möjligt.

Arbetet med brukarna utgår ifrån ett kognitivt förhållningssätt samt en pedagogik grundad på ESL- Ett Självständigt Liv samt MI (Motiverande samtal).

En viktig förutsättning för att kunna uppnå goda resultat är att kontaktpersoner/boendestödjare förmår att skapa goda och hållbara relationer med respektive brukare. Kommunen har hälso- och sjukvårdsansvar enligt HSL för boende i bostad med särskild service.

Anhöriga/företrädare deltar efter brukarens önskemål.

Boendestödjaren har ett stort ansvar för att se till

- personlig omvårdnad
- psykiatrisk omvårdnad

- Hälsa- och sjukvård
- Läkemedelshantering
- Måltider
- Stöd och praktisk hjälp i lägenheten
- Ledsagarhjälp
- Hjälp med ekonomin
- Social samvaro
- Aktiviteter
- Kontaktmannaskap
- Dokumentation, upprättande av en genomförandeplan.

Boendet med särskild service och heldygnsomsorg består av 20 lägenheter. Stödboendet omfattas av 6 lägenheter. 25 av lägenheterna är 28 kvm. En är 35 kvm. Alla lägenheter är utrustade med kokvrå och badrum. I vårt uppdrag ingick att genomföra en brukarrevison på det särskilda boendet på Långskeppet. Stödboendet omfattas alltså inte och ingen som har bott på stödboendet har intervjuats. De som har intervjuats är nio personer på det särskilda boendet på Långskeppet.

Gemensamhetsutrymmena består av två TV-rum, allrum, matsal samt kök, och är tillgängligt för alla. Det finns även aktivitetsrum med pingisbord, darttavla och motionscykel.

Långskeppet anordnar aktiviteter för de boende.

Personalen består av 1 bitr enhetschef som är leg sjuksköterska, och arbetar heltid dagtid. Jour finns för akuta ärenden dygnet runt. 10 boendestödare arbetar på heltid, samt 3 på 75%. Lägsta bemanning är 2 skötare kväll, helg och nattetid.

Tillvägagångssätt

Brukarrevisionen tog sin början i september 2016. Teamledaren Fredrik besökte ett APT-möte på det särskilda boendet Långskeppet den 28 september där han informerade om brukarrevison och svarade på frågor från personal. Det följdes av ett möte där teamledare och brukarrevisorer träffade verksamhetschef Jaana Wollsten och fick en föredragning om verksamheten, revisorerna fick en möjlighet att ställa frågor och där revisorerna fick se lokalerna.

Brukarrevisorererna satte sedan igång med att göra frågor. Teman var Boendemiljö, bemötande, delaktighet, aktiviteter, problem och konflikter och avslutning. Både Jaana och vi i revisionsgruppen skrev ett introduktionsbrev med information om att en brukarrevison skulle genomföras på Långskeppet som delades ut till de boende.

Därefter gjorde vi revisorer och teamledare fyra besök på Långskeppet. Vi bjöd på fika vid tre av de fyra besöken och det var då vi genomförde de nio intervjuerna. Sedan återstod analys och rapportskrivning. I det arbetet anonymiserades intervjumaterialet i möjligaste mån. Vid analys och rapportskrivning delades boendemiljö upp i tre delar, boendemiljö, maten och lägenheten.

Etiska principer och tystnadsplikt

Under arbetet följdes de fyra etiska principerna för en brukarrevision: samtyckeskravet, informationskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. I korthet betyder det att:

- a) Deltagande i en intervju är frivilligt.
- b) Före intervjun informerar brukarrevisionen om vem som beställt undersökningen, att den intervjuade inte behöver svara på alla frågor, att den intervjuade kan dra sig ur eller avbryta intervjun när som helst. Det står dem fritt att efter intervjun be brukarrevisorerna att ändra eller ta bort svar.
- c) Alla brukarrevisorer har skrivit under ett avtal om att tystnadsplikt och sekretess råder inom det aktuella revisionsteamet. Samtliga dokument förstörs efter analys och sprids inte på något sätt under några omständigheter efter sammanställandet av denna rapport (se bilaga om sekretess och tystnadsplikt).
- d) Data som samlas in måste användas. Man får helt enkelt inte ägna sig åt insamling av data bara för insamlingens skull.

Validitet och generaliserbarhet

En undersökning, till exempel en brukarrevision, kan hämta in data antingen genom enkät eller genom intervjuer. Data kan vara av två slag, kvantitativa eller kvalitativa. Beroende på undersökningsmetod får man ett material som lämpar sig antingen för statistisk analys eller individuella berättelser alternativt en kombination av dem båda. Vår brukarrevision är en kvalitativ studie baserad på individuella berättelser. Urvalet består av nio intervjuer genomförda på det särskilda boendet Långskeppet i Råcksta i Stockholm. Vi anser att nio intervjuer är ett tillräckligt stort antal för att få en bild av hur de boende på det särskilda boendet uppfattar lokaler, bemötande, boende osv. Inte alla boende har kunnat göra sin röst hörd. Emellertid har vi under analysarbetet av intervjuerna kunnat urskilja vissa teman i hur våra intervjuade upplever verksamheten.

Sammanfattning

Här följer en kort sammanfattning av våra undersökningsfynd samt frågeställningar som kan tänkas vara ämnen för fortsatt reflektion. Under rubriken "Att tänka på" finns några av de utvecklings och förbättringsförslag vi har kommit fram till. Alla förslag finns samlade på sidan 22-23.

OMRÅDE	POSITIVT	ATT TÄNKA PÅ
BOENDEMILJÖ	Boenden trivs i de gemensamma utrymmena. "Fritt och stora utrymmen". Bra gemenskap bland de boende. Lugnt och tryggt	En bokningskalender för tvättstugan Lite bättre städat i de gemensamma utrymmena.
MATEN	God mat Trevligt att äta tillsammans	Att någon gång få unna sig något extra. Temakvällar och önskemål om att laga mat från andra länder.
LÄGENHETEN	Bra och trivsamt lägenhet	Lite nya tapeter och kanske färg Avslag på felanmälningar måste motiveras tydligare
BEMÖTANDE	Kontaktpersoner får mycket beröm. Kontaktpersoner gör saker utöver det basala, till exempel går med på stan och går med på evenemang. Hälften av de intervjuade får träffa sin kontaktperson så ofta de vill. Den andra hälften vill träffa sin kontaktperson oftare. Övrig personal får mycket beröm. Majoriteten känner sig respekterad av personal och medboende. Får hjälp och stöd vid behov.	Uppmuntra boende till ett socialt liv utanför boendet. Eventuellt bjuda in patientföreningar att tala om sin verksamhet till Långskeppet. Ge de boende ett socialt boendestöd en gång i veckan där den boende bestämmer vad som ska göras. Några känner sig inte lyssnade på. Motivera beslut om varför man inte får hjälp och stöd när man ber om det. Några intervjuade ville ha mer samtal med personal.
DELAKTIGHET	Genomförandeplan finns och boende känner sig lyssnade på i upprättandet av den.	Gör genomförandeplanen mer aktuell för de boende. Skriv ned drömmar och mål som kan uppnås innan nästa genomförandeplan skrivs.

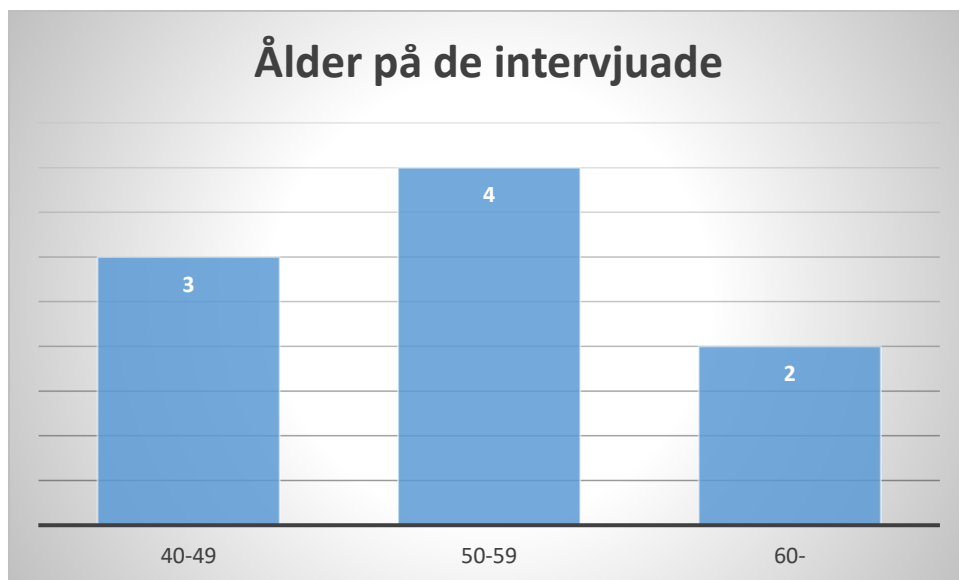
<p>AKTIVITETER</p>	<p>De flesta är nöjda med de aktiviteter Långskeppet anordnar. Bra med aktiviteter utanför boendet. Personal har hjälpt till att hitta aktiviteter utanför boendet</p>	<p>Anordna föreläsningar Laga mat tillsammans. Personal och boende utbyter recept på maträtter.</p>
<p>PROBLEM OCH KONFLIKTER</p>	<p>Känner sig trygga på Långskeppet De flesta tycker att de kan vända sig till sin kontaktperson eller någon annan i personalen om det blir problem Personal försöker reda ut problem och konflikter när de uppstår.</p>	<p>Personal gå en kurs i konflikthantering Har ett boendemöte en gång i månaden där gränsättning och trivselregler diskuteras.</p>
<p>AVSLUTNING</p>	<p>Verksamheten har en bra grund att stå på. De flesta trivs på Långskeppet.</p>	<p>Önskemål om fler jämnåriga bland de boende på Långskeppet. Önskemål om fler män bland de boende.</p>

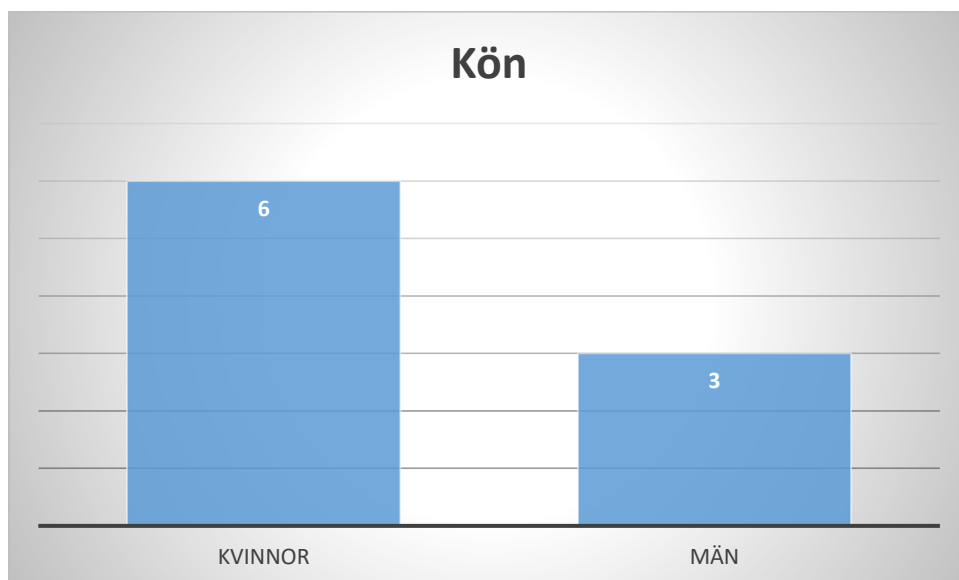
Resultatdel

Resultatdelen inleds med en kort statistik för en snabb överblick och uppfattning av vår grupp av intervjuade. Därefter följer en redovisning av intervjuaren samt brukarrevisorernas egna reflektioner.

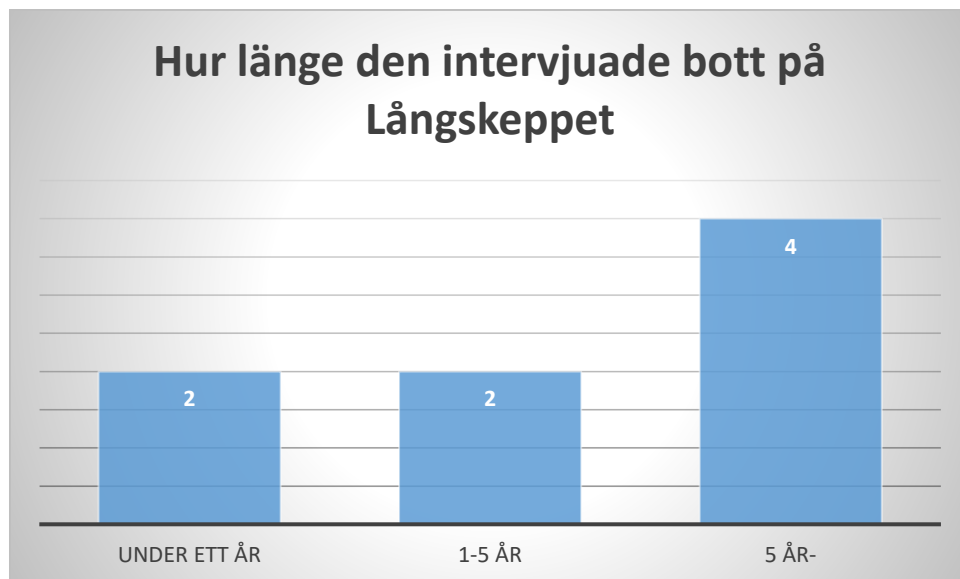
Diagrammet nedan visar ålder på de intervjuade. Det var totalt nio intervjuade. De flesta befinner sig i spannet 50- 59 år men många var också 40- 49 år.

Nedanstående diagram visar kön på de intervjuade. Totalt var det nio intervjuade. Sex kvinnor och tre män.

Följande diagram visar hur länge den intervjuade hade bott på Långskeppet. Vi intervjuade nio personer men endast åtta personer svarade på frågan om hur länge de bott på Långskeppet. De flesta intervjuade hade bott mer än fem år på Långskeppet.

Boendemiljö-

De flesta boenden svarar att de trivs i boendemiljön "Det är fritt och stora utrymmen". Sex av nio svarande trivs i de gemensamma utrymmena, tre av nio gör det inte. Utrymmena anses trivsamma och ändamålsenliga, det finns en bra planlösning, med bra lokaler för måltider och altanen uppskattas där man kan sola och gå ut och röka. Lokalerna anses ljusa och ändamålsenliga. Den sociala kontakten med andra boenden som man har i de gemensamma utrymmena är viktig för många. Att träffa andra boenden vid mat och fika är viktigt för många.

"Det är bra att komma ut från lägenheten, få träffa lite folk."

"Ja det är viktigt att umgås med andra boenden för att känna delaktighet och få en känsla av gemenskap"

Andra synpunkter som framkom var: "Ja, det är socialt och jag har behov av att träffa folk". "Ja det är viktigt, vi har bra sammanhållning". "Ja man känner att det är lugnt och tryggt, lugnt och stilla, inget bråk". Fem intervjuade ansåg att den sociala kontakten på Långskeppet var givande. Någon vill inte umgås med andra och någon vill ha social kontakt men på något annat ställe då denne inte vill bo på Långskeppet.

"Jag umgås med nästan alla. De kommer till mig, jag är nästan aldrig ensam, att vara ensam gör mig ledsen." "Vi umgås när vi äter, tittar på TV och ibland umgås vi på rummen". "Jag umgås när vi fikar och går på kurser". "Vi umgås med fika i lägenheterna och vid TV-tittande". Att äta tillsammans i de gemensamma lokalerna och umgås uppskattas av de flesta". Fem intervjuade är nöjda med umgänget på Långskeppet, två ville ha mer kontakt och två är negativt inställda de fyra sistnämnda vill ha mer umgänge med andra utanför boendet. De

flesta uppger att de behöver den sociala kontakten med andra boende som man har i de gemensamma utrymmena, en del har inte sociala kontakter utanför boendet, varför den sociala biten med andra boenden blir desto viktigare. En del uppger att man också umgås på rummen, fikar och tittar på TV. Flertalet uppger också att kontaktpersonerna är viktiga för dem, inte bara för den hjälp de får med olika saker av kontaktpersonerna, men också den känsla av "kompisskap" den har med kontaktpersonerna.

Några av de negativa synpunkterna som framkom var:

"Jag umgås inte mycket med de andra – kan prata i korridoren med en del, jag har inte några riktigt bra kompisar"

Jag umgås inte med de andra, jag förstår inte de andra". "Nej det är inte viktigt för mig att umgås med de andra boende, men jag har inga problem med det". "De flesta som bor här mår sämre än jag". "Ibland finns det ingen att umgås med" "Jag skulle vilja vara någon annanstans där jag har kontakt med de andra". "Det finns en boende som jag umgås med när denne är på gott humör och det finns några jag pratar med ibland." Boendet löser inte alla problem och flertalet av boenden skulle förmodligen må bra av att ha mer av sociala kontakter utanför boendet.

Negativa synpunkter som vi har fått in av intervjuade är att lokalerna är lite smutsiga, det behövs bättre städning. Det verkar också vara oordning ibland "Det är stökigt, folk gapar och skriker, de dricker ur kannan, de byter kanal på tv:n, det går inte att följa något program". "Jag kan inte bjuda hit folk". Alla är inte nöjda med umgänget i de gemensamma lokalerna, det förekommer mobbning och utfrysning mellan boende enligt vissa intervjuade.

Somliga har inte kontakt med de andra och känner sig ensamma. En del uppger att de inte kan bjuda hit folk.

En gemensam bastu var ett önskemål vi fick in av en intervjuad. En annan synpunkt som vi fick in är att det behövs en bokningskalender för tvättstugan, då det är svårt att veta när tvättstugan är ledig eller inte. En större TV efterlyses också, en del vill ha en till TV i vardagsrummet. Större utrymmen och fler stolar efterlyses också.

[Brukarrevisorernas reflektioner- Boendemiljö](#)

En bokningskalender för tvättstugan vore bra. Det verkar finnas två uppfattningar från de intervjuade om de gemensamma utrymmena. Det finns de intervjuade som trivs i umgänget med de andra som bor där. Dessa har i allmänhet en positiv uppfattning om de gemensamma utrymmena. Och så finns det de intervjuade som inte kommer så bra överens med de andra som bor på Långskeppet. De intervjuade har i allmänhet en mer negativ uppfattning om de gemensamma utrymmena. När vi brukarrevisorer besökte Långskeppet på fika-stunderna så märkte vi att personal under de tillfällena inte fikade med de som bodde på Långskeppet. Det fann vi anmärkningsvärt då det finns risk för att det skapas en "vi och dom" känsla. Personal var dock tillsagda att ge oss revisorer fritt utrymme och hölls sig medvetet borta de gånger vi var på besök. Annars är personal närvarande vid måltider och fikar tillsammans med de som bor på Långskeppet. Att personalstyrka och boende äter tillsam-

mans ger en känsla av gemenskap och är något vi rekommenderar. Vi är av den uppfattningen att det i alla fall inte skadar relationen med de boende och i bästa fall skapar en inkluderande känsla.

Vi brukarrevisorer reagerade också på att ett av de gemensamma utrymmena inte gav oss vardagsrumskänsla. Vi fick uppfattningen att lite mer färg på väggarna, lite mjukare stolar och någon tavla på väggen skulle betyda mycket för att öka "vardagsrumskänslan" i det rummet. Och varför inte inkludera de som bor på Långskeppet i planerna så att de får vara med och bestämma hur det ska se ut? Någon av de intervjuade reagerade också på att det var lite ostädat och vi brukarrevisorer fick också uppfattningen vid våra besök på Långskeppet att det kunde vara lite bättre städat och underhållet över lag. Kanske borde verksamheten se över städrutinerna?

Vi brukarrevisorer märker att det är cirka hälften av de intervjuade som vill ha mer social kontakt än de har idag. Det verkar finnas en längtan hos många att få ett större socialt nätverk. Vi brukarrevisorer vill uppmärksamma det och anser att det är något som personal kan tänka på. Att kunna knyta större band med personal när personal sitter med vid TV-tittande, evenemang (Melodifestivalen, VM i hockey via streamingtjänster i efterhand osv) och då försöker att inkludera fler av de boende kan vara något att tänka på.

Det var två intervjuade som hade förslag på en ny TV. Med tanke på att det framkom att det finns de som byter kanal ofta skulle det kunna vara ett lyft med en till TV så att fler kan få chansen att titta på TV.

Om det uppstår konflikter mellan boenden vid måltider kan det vara viktigt att personal finns med och styr upp sådana situationer, istället för att bara lämna de boende "åt sitt öde". Vi tycker också att det vore en bra idé att ha boendemöte en gång per månad, med både boende och personal. På ett sådant möte kan man ta upp saker som händer på boendet och man kan låta de boende komma till tals om saker som de stör sig på eller mår dåligt av. Man kan också på ett sådant månadmöte sätta upp gemensamma "trivselregler" som alla får hålla sig till. Allt för att boendemiljön ska bli bättre och fungera för samtliga boenden.

Maten

Maten på boendet uppskattas av de flesta och man tycker det är trevligt att äta tillsammans. De flesta tycker också att maten är bra, men något enformig, "Det är bara korv och fläsk". "Ibland får vi soppa och plättar till lunch, och korv med bröd till middag, det blir man ju inte mätt av". Mer variation på maten efterlyses. Fem intervjuade var positiva till maten, tre var negativt inställda och en hade både positiva och negativa åsikter.

"Bra mat", "Toppenbra mat"

"Jättebra mat"

Fler åsikter var: "Ganska så god mat". "Soppor är alltid pulversoppor, vi äter hela tiden potatisbullar". "Man får inte alltid ta en portion till om man inte är mätt", "När jag under en pe-

riod hade särskilda behov så blev de inte tillgodosedda.” Det är viktigt att personer med särskilda behov, t.ex om de är glutenallergiker eller om de är vegetarianer, att de kan få mat som motsvarar deras behov.

”Jag skulle vilja att det fanns två sittningar då de som är lugna kan få äta i lugn och ro.” Återigen kommer det fram att det ibland är lite stökigt vid måltiderna och att det vore en fördel om personal kunde vara mer närvarande vid dem ifall det behövs styras upp, de som är lugna personer tycker att det finns de som förstör för andra och mer närvaro från personalens sida skulle kunna vara viktigt för trivseln vid de gemensamma måltiderna.

”Jag önskar att jag kunde få rostbiff och potatisallad”

”Jag vill ha Finsk makaronipudding, köttfärs, omelett, ost och kokt och stekt ägg, stekt potatis” ”De skalar inte potatisen vill ha skalad potatis”, ” Jag vill ha vällagad mat”, ”Jag vill ha stekar och mer kött men det är för dyrt”. Det är lätt att gå upp i vikt då man äter alla mål och äter hela tiden, jag äter bara frukost och middag- sköter mig själv. Majoriteten är nöjda med maten och flertalet tycker den är toppen. En del vill ha mer variation och gärna ibland lite finare råvaror, som rent kött ibland t.ex.

Brukarrevisonernas reflektioner -Maten:

Vi brukarrevisorer får det intrycket att maten som lagas på Långskeppet är viktig för många intervjuade. De flesta var nöjda med maten men maten är en viktig del i deras vardag och att då få varierad mat och någon gång ibland få unna sig något extra skulle enligt oss betyda mycket för de boende. Det är också viktigt att personer med speciella behov kan få sina önskemål tillgodosedda, t.ex. om de av någon anledning behöver hålla diet, om de är glutenallergiker eller om de vill ha enbart vegetarisk mat. Ett önskemål som framkom på en annan fråga är att Långskeppet skulle kunna ha temakvällar för mat och då även laga mat från andra länder (som de som bor på Långskeppet kommer ifrån). Man skulle kunna skapa en mindre projektgrupp med några anställda som är genuint intresserade av matlagning och som kan spåna på recept som man kan tillaga efter, säg, ett par gånger i månaden, det kan vara enkla recept med billiga råvaror, men där man kan använda kryddor och andra tillbehör med fantasi och erbjuda de boende nåt extra någon gång i månaden i matväg. Det handlar om livskvalité för de boende, då flertalet sällan äter utanför boendet, och man kan om man vill också inkludera de boende i projektet med att ta fram recept att tillaga maten efter. Det tycker vi brukarrevisorer vore en bra idé.

Efter vad vi förstår så är maten hel- eller halvfabrikat och beställs från staden vilket kan göra det svårt att följa våra rekommendationer i boendets storkök. Men de boende har egna kök i sina lägenheter så att någon enstaka gång kunna hjälpa de som är intresserade av mat att tillaga något extra som går ihop med personens budget i sina egna lägenheter tror vi skulle betyda mycket för de boende.

Lägenheten

Den egna lägenheten tycker de flesta är bra och trivsam. Några vill dock ha en större lägenhet, egen balkong, och lite nya tapeter. Tre är uteslutande positiva, tre har både ris och ros, tre är något mer negativa.

”Lägenheten är toppen, jag vill inte ändra på något”

”Lägenheten är stor och bra” De flesta tycker att lägenheten är helt ok. ”Lägenheten är bra men jag har en trasig toalett” (två stycken), ”Jättetjusig och trevlig.” ”Lägenheten är ganska OK men den borde vara större”. De flesta verkar ganska nöjda med lägenheten men det verkar ändå finnas en del att göra för att de boende ska känna sig helt nöjda.

”Det finns en del saker som behöver fixas, två av mina garderober saknar hyllplan, elen fungerar inte riktigt”. ”Proppen går om man ansluter för många saker samtidigt”. ”Det tar lång tid att få saker reparerade om man säger till”. ”Vill ha renoverat, ny tapet. ”

”Vill ha större kök och balkong”.

Det verkar finnas önskemål om att dels ha bättre underhåll vad gäller tapeter etc., dels att felanmälningar tar lång tid att ordna, ibland också utan rimlig förklaring.

Brukarrevisorernas reflektioner- Lägenheten:

En del har önskemål som inte kan tillgodoses inom boendet, t.ex. att nån vill ha balkong eller ett större kök, det kan man inte göra något åt, såvida boenden inte flyttar till annat ställe. Lägenheten är viktig för de boende, och majoriteten trivs bra i den, en del vill ha lite nya tapeter och kanske färg, om man kunde tillgodose en del av detta skulle det kunna betyda mycket för de boendes trivsel. Vi får också uppfattningen att flera av de intervjuade har påtalat problem i lägenheten och känner att dessa inte blir åtgärdade. Kanske man kan göra en inventering av lägenheterna och skriva ned sådant som behöver åtgärdas, och sen ta fram en åtgärdsplan för underhållet? Vi brukarrevisorer skulle vilja föreslå att avslag på fel som den intervjuade vill ha åtgärdade måste motiveras tydligare. Som det nu är verkar de intervjuade inte ha någon klar bild av varför saker inte blir åtgärdade inom rimlig tid och blir därför otåliga och missnöjda över saken.

Bemötande

Alla intervjuade hade något positivt att säga om sina kontaktpersoner. En majoritet, fem intervjuade, gav odelade positiva svar medan de resterande fyra intervjuade hade både positiva och negativa omdömen att ge. Kontaktpersonerna hjälper till med det nödvändiga, städar, ger medicin, köper kläder mm. Men de intervjuade uppger också att kontaktpersonerna gör mer än bara det basala, de följer med in till stan, går med på olika evenemang och planerar resor med de intervjuade. Någon intervjuad uppger att denne vill ha en kontaktperson av annat kön än sig själv.

”Min kontaktperson gör allt jag önskar”

”Min kontaktperson är jättebra”

De negativa synpunkter som framkom var bland annat att kontaktpersonerna kan föreslå insatser som den intervjuade inte ville ha, någon var osäker på vem som var dennes kontaktperson, kontaktpersonerna jobbar i för högt tempo – ”en kontaktperson jobbar så snabbt att jag inte hinner med” menar en intervjuad. Någon menar att kontaktpersonerna inte alltid gör vad som är överenskommet. Det ingår i boendestödjarnas arbetsuppgifter enligt den in-

tervjuade att kontaktpersonerna ska göra vissa saker men det blir inte alltid gjort. En intervjuad uppger också att det händer att kontaktpersonerna påbörjar något som denne/dessa inte alltid slutför utan att det blir upp till den intervjuade att slutföra sysslan själv. Någon uppger att kontaktpersonerna inte förstår dennes problematik. Och slutligen menar någon att denne känner att kontaktpersonerna hellre umgås med andra boenden än denne.

Hälften av de intervjuade anser att de får träffa sin kontaktperson/er så ofta de vill (fyra intervjuade) och hälften vill träffa kontaktpersonen/erna oftare än idag (fyra intervjuade). En har inte svarat på frågan.

”Ja, när min kontaktperson arbetar får jag träffa denne så ofta jag vill”

”Kontaktpersonerna hälsar bara på när det är deras tur att arbeta”

”Jag skulle vilja träffa min kontaktperson på helgerna”

På frågan vad som är bra och mindre bra med övrig personal är en stor majoritet positiv. Fem intervjuade är odelat positiva och två intervjuade har både positiva och negativa saker att säga och en intervjuad är enbart negativ. En har inte svarat.

De positiva synpunkterna är bland annat att personal har ett bra sätt att förhålla sig till de boende. Personal beskrivs som lugn och sansad och inte nedlåtande. Personal bryr sig och ställer upp är en annan synpunkt medan en intervjuad menar att personal sköter allt bra. Någon säger att det går att prata med personal om den intervjuade mår dåligt. Vidare har personal ett bra bemötande och inte skäller på den intervjuade.

De negativa synpunkterna är att personal är nedlåtande och att personal inte tar tag i konflikter mellan de boende. Någon intervjuad tyckte att en medboende betedde sig olämpligt och har tagit upp det med personal men inte fått respons. En intervjuad menar att personal sitter och håller på med sina mobiler på arbetstid och vill att personal ska använda den tiden till att vara med de boende på Långskeppet istället. Ett förslag som framkommer är att personal borde tala med de boende i högre utsträckning eller spela spel med dem. Någon tycker att kvällsteet inte serveras i tid och en intervjuad uppger att personal pratar bakom ryggen på varandra.

Upplevelsen av att bli respekterad av personal och medboende varierade, där fyra upplevde det positivt, var tre osäkra och två hade en negativ erfarenhet. Synpunkten ”Alla är trevliga” framkom. Men även: ”Jag känner mig ofta missförstådd och missbedömd.” ”Personalen respekterar mig men en del av de andra boende gör inte det. Det förekommer mobbning mellan boende”

På frågan om de fick den hjälp de ville ha, sa majoriteten att de fick mycket hjälp. Som städning, mediciner. Men några som ville ha mer hjälp som att skriva brev till myndigheter, om ”insatser”, och tyckte inte att personalen lyssnade.

Det var få som kände att de kunde tala med personalen om ”jobbiga saker”. Sex personer var negativa, tre positiva. ”Ja vid behov.” ”Ja för det mesta”. Andra sa att ”jag önskar att de var mer lyhörda och engagerade”. ”Nej, det är dålig personkemi mellan oss”

På frågan om man upplever att man får extra stöd av personalen när man mår dåligt, var svaren delade. Tre var positiva fyra var negativa och två svarade inte på frågan.

”Ja, när jag var inlagd sist, hälsade de på”

”Nej jag var sjuk och mådde inte så bra, och det var ingen som hjälpte mig då.

Det är ju ännu jobbigare för de som inte kan prata för sig”

På sista frågan om bemötande undrade vi om de skulle vilja ha mer stöd att ta hand om sin fysiska/psykiska hälsa.

Fyra ville ha mer stöd, tre sa nej och två svarade inte.

”Ja jag vill ha fler personliga samtal om det som är jobbigt”

”Jag skulle vilja ha hjälp med att hålla diet så att jag kan gå ner i vikt.”

Brucarrevisorerna reflektioner- Bemötande

Det verkar som om kontaktpersonerna generellt är uppskattade och inte bara hjälper till med det nödvändiga utan också får tid att fika, gå på konsert och göra roliga saker tillsammans med den intervjuade. Det anser vi som viktigt. Att få göra roliga saker som sätter guldkant på tillvaron och kan vara en stimulans till att göra fler saker och därmed bidra till återhämtningen. Kontaktpersonerna är viktiga för de intervjuade och en bidragande orsak till att det verkar flyta så smidigt är att vi får intrycket av att de intervjuades önskemål om sina kontaktpersoner tillmötesgår i de flesta fall. Vi brukarrevisorer får dock av intervjuerna den uppfattningen att det verkar som om vissa intervjuade får rätt mycket stöd utöver det vardagliga och andra lite mindre sådant stöd. Vi undrar om det finns regler för vad kontaktpersonerna ska göra? Ska till exempel kontaktpersonerna göra saker tillsammans med den boende eller åt den boende? Finns det generella riktlinjer för hur boendestödet ska se ut så att alla de som bor på Långskeppet får göra roliga och intressanta aktiviteter varje vecka? Vi anser att om man varit LPT:ad några gånger eller på andra sätt fått sin initiativförmåga inskränkt så är det för att man ska må bra viktigt att man får tillbaka sitt självbestämmande. Att man bemöts som en självständig individ med resurser vars åsikt spelar roll och tas på allvar. Det är här som det sociala boendestödet kommer in. Vi brukarrevisorer vill föreslå att alla boende på Långskeppet varje vecka ska få minst ett socialt boendestöd där den boende bestämmer vad som ska göras som ett led i att få utveckla sitt självbestämmande. Vi brukarrevisorer tycker också att det är viktigt att kontaktpersonerna uppmuntrar till självständiga sociala kontakter utanför Långskeppet.

Vi undrar om det är möjligt för alla de som bor på Långskeppet att välja manlig eller kvinnlig kontaktperson då detta verkar vara viktigt för några av de intervjuade? Vi finner det anmärkningsvärt att någon inte vet vem sina kontaktpersoner är.

Vi brukarrevisorer får intrycket att kontakten med kontaktpersonerna är väldigt viktig för några av de intervjuade. Kontaktpersonen/erna är en person som jobbar på boendet och går hem på kvällar och helger. Det verkar dock som om några intervjuade skulle vilja ha en kompisrelation med sin kontaktperson/er snarare än att det är en professionell kontakt som jobbar på boendet. Det får oss att fundera över de boendes sociala relationer. Vi revisorer anser

att det kan vara ett lyft att umgås med någon bara för att de vill umgås med en istället för att ha en "professionell kompis". Att uppmuntra de boende att skaffa fler relationer utanför boendet anser vi revisorer vara viktigt t ex att uppmuntra de som bor på Långskeppet att gå med i en förening eller dylikt. Ett problem kan vara att man inte vill gå ensam på utflykter och saker vilket vi revisorer har förståelse för. Det vill inte vi heller alltid göra. Att därför få någon som inledningsvis går med på sådant och introducerar en är en rekommendation från oss brukarrevisorer. Eventuellt kan Långskeppet bjuda in någon patientförening till Långskeppet så att de kan tala om sin verksamhet.

Nästan alla anser att den övriga personalen är bra. Personal verkar ha förståelse för dåligt mående och har ett lugnt och bra sätt. Vidare anser intervjuade att personal framför saker på ett bra sätt och att de inte skäller på de boende. De flesta intervjuade verkar trivas bra med personal och har inget att anmärka på.

Att personal tittar på sina mobiler som någon intervjuad uppgav är förstås inte OK. Personal skulle kunna tala med, spela spel med eller umgås med de boende i högre utsträckning istället.

Det är också olämpligt att personal talar om kolleger med de intervjuade. Sådant ska också redas ut i personalgruppen.

De frågor vi ställde om respekt, stöd och hjälp var att cirka hälften var positiva resten negativa och någon inte svarade.

Många upplevde respekt från personalen, men att andra medboende utövade mobbing och gjorde att boendet var oroligt och stökigt. Det kan nog finnas orsak för personalen att ingripa när de ser konflikter, att alla inte kan skydda sig mot andra medboende.

Ett flertal av de intervjuade känner att de inte blir lyssnade på. Att motivera beslut om varför man inte får hjälp och stöd när man ber om det, behövs. Ibland förstår man inte varför det har blivit ett nej, och då behövs en förklaring till avslaget. Personal och boende har olika uppfattning om vad man kan be om, och då är det viktigt att den boende inte ska känna sig överkörd eller inte förstå varför de inte får hjälpen de vill ha.

När det gäller om den intervjuade ville ha mer stöd med sin psykiska och fysiska hälsa svarade en majoritet (fyra intervjuade) att de ville ha mer stöd. Tre intervjuade ville det inte och två intervjuad svarade inte på frågan. Av de som svarade att de ville ha mer stöd svarade två att de ville ha mer hjälp med den psykiska hälsan och två att de ville ha mer hjälp med den fysiska hälsan. Flera frågade efter hjälp med diet för att kunna hålla vikten. Att kunna hålla vikten och hålla sig i fysisk trim är enligt senare forskning viktigt för välmåendet. Man mår helt enkelt bättre när man rör sig. Det var trots allt ungefär hälften av de intervjuade som ville ha mer hjälp med den fysiska och psykiska hälsan. Som vi förstår så försöker personal uppmuntra några intervjuade till fysisk aktivitet. Att Långskeppet erbjuder fysiska aktiviteter dagligen tycker vi är bra.

Delaktighet

Vi frågade om den intervjuade och personalen hade gjort upp en genomförandeplan? Fem intervjuade svarade ja, en visste inte och tre svarade nej. Majoriteten har alltså deltagit i en

genomförande plan. Av de fem intervjuade som svarade att de hade en genomförandeplan ansåg tre att de blev lyssnade på när genomförandeplanen upprättades och att deras önskemål togs på allvar. Två intervjuade anser att genomförandeplanen är aktuell medan någon svarar att dennes plan inte är uppdaterad medan någon inte kommer ihåg vad som står i genomförandeplanen.

Det fanns dock någon som uppgav att denne önskar vara mer delaktig i upprättandet av genomförandeplanen. Flera intervjuade var dock osäker på innehållet i sin genomförandeplan.

Av de som svarade nekande ville inte två intervjuade delta i någon genomförandeplan överhuvudtaget.

Brukarrevisorernas reflektioner- Delaktighet:

En majoritet angav att de hade en genomförandeplan och av dessa angav mer än hälften att de varit delaktiga i sin genomförandeplan och att de hade blivit lyssnade på i upprättandet av denna. Det finner vi positivt. Det fanns dock de som inte visste vad som stod i genomförandeplanen och några var direkt motvilliga till att upprätta en genomförandeplan. Det anser vi brukarrevisorer inte vara så konstigt men vi vill gärna problematisera frågan genom att lyfta frågan om hur genomförandeplanen kan göras mer aktuell för de som bor på Långskeppet? Vår erfarenhet av att bo i ett psykiatriskt boende är att man kan bo i ett psykiatriskt boende under längre tid medan ens liv kanske inte förändras så mycket under tidsperioden. Att då med jämna mellanrum fylla i en genomförandeplan med ens intressen och stödbehov som under tiden kanske inte förändras så mycket anser vi brukarrevisorer kan ses som meningslös. (I de fall som genomförandeplanen har samma innehåll varje gång). För att det ska kännas meningsfullt att fylla i en genomförandeplan i intervaller anser vi brukarrevisorer att genomförandeplanen måste få vara ett levande dokument där den boendes drömmar och eventuella framtidsplaner finns med. Att då få uppfylla sina drömmar eller planer under tiden som genomförandeplanen ska gälla gör att den boende känner att denne har uppnått något och kanske vill lägga upp nya planer för vad som ska göras. Det är viktigt för att genomförandeplanen ska kännas aktuell. Vi tänker att de boende på Långskeppet kanske behöver lite stöd och hjälp med att formulera drömmar och mål. Om den boendes liv ser ut ungefär likadant från år till år –"livet går sin gilla gång" utan några höjdpunkter så finns som sagt risken att genomförandeplanen anses som meningslös av den boende. Det är viktigt att även roliga och utvecklande saker finns med i genomförandeplanen. Det här är en fråga som vi anser att ledningen bör följa upp.

Då det på Långskeppet är biståndshandläggaren som tillsammans med den boende ska formulera mål drömmar och planer medan personal på Långskeppet ska organisera hur stödet ska genomföras rekommenderar vi brukarrevisorer att de som bor på Långskeppet får hjälp av personal att formulera drömmar och mål, i de fall det behövs, och att någon i personalen följer med till biståndshandläggaren för att uppmuntra den boende till att få sina drömmar och mål dokumenterade hos biståndshandläggaren. Vi får uppfattningen att de boende inte verkar helt införstådda i hur viktig genomförandeplanen är för att bo på Långskeppet.

Vi brukarrevisorer skulle avslutningsvis vilja problematisera den snabba datautvecklingen i samhället. Det blir allt viktigare att ha en dator, Ipad eller mobiltelefon med Internettillgång

för att kunna ta del i samhället. Vår erfarenhet av boenden är att många i ett boende kanske lever på sjukersättning och därför har begränsad ekonomi. Alla kanske inte har råd med en dator och Internetuppkoppling samt kanske även bristande kunskaper i användning av dessa produkter. Vi skulle därför vilja föreslå att Långskeppet köper in en dator eller Ipad med Internetuppkoppling så att de boende kan få tillgång till dator med stöd och hjälp av personal som en del av boendets insatser.

Som en sammanfattning på ämnet delaktighet konstaterar vi att de flesta intervjuade känner sig delaktiga och trivs bra med sina kontaktpersoner och övrig personal. Vi revisorer ställer dock frågan om de som bor på Långskeppet kan göras mer delaktiga i sin genomförandeplan och därmed skapa en skriftlig grund för ökad delaktighet.

Aktiviteter

De flesta boenden svarar att de är nöjda med det aktivitetsutbud som Långskeppet organiserar. Det är inte någon särskild aktivitet som beskrivs extra uppskattad, några gillar målargruppen medan andra uppskattar egentid med kontaktpersonen. Denna tid kan innefatta att vara ute i samhället, äta någonting tillsammans eller bara vara utanför boendet.

”Gillar målargruppen och utomhusaktiviteter”

Det är ingen av de som intervjuades som har studier eller praktik utan de fem som har en sysselsättning går på Västerorts aktivitetscentrum en till tre gånger i veckan. Det innebär samtidigt att fyra stycken saknar aktiviteter utanför Långskeppet. Eftersom personalen, tillsammans med biståndsbedömaren spelar en viktig roll frågade vi också i vilken utsträckning personalen hjälpt till med att hitta aktiviteter utanför boendet. Fem personer svarade att de fått hjälp, två svarade nej och en besvarade inte frågan. Samtidigt bör det understrykas att några av de intervjuade inte önskar att personalen hjälper till med detta, vilket kan tolkas som en fråga om självbestämmande och integritet. Samtidigt är det sex av de intervjuade som lyfter fram förslag på aktiviteter som de skulle vilja utöva men som inte finns i det befintliga aktivitetsutbudet som till exempel föreläsningar, att laga mat tillsammans med personalen, gå ut och dansa, spela badminton och fler promenader i närområdet.

Brukarrevisionernas reflektioner -Aktiviteter

För personer som bor på särskilda boenden är aktiviteter en viktig del för att uppnå självkänsla, delaktighet och en meningsfull vardag. Det är därför glädjande att konstatera att det är flera av de som intervjuats som deltar i gemensamma aktiviteter och uppskattar det. Något som också uppskattas är att få egentid med sin kontaktperson och att tillsammans kunna lämna boendet och göra saker tillsammans. Att vara ute och kanske äta ute tillsammans ger en guldkant på tillvaron. Samtidigt är det viktigt att fundera över hur aktivitetsutbudet anpassas till individuella önskemål. Brukarrevisionernas erfarenheter av socialpsykiatriska boenden är att det finns en risk att den boende ”fastnar” på boendet med risk att bli stillasittande. En annan risk är att de boende inte har så höga förväntningar och därmed deltar på gemensamma aktiviteter för att bryta tristessen eftersom inte något annat finns tillgängligt. Det är därför viktigt att ”pusha” de boende att använda sina resurser och att hitta en balans

mellan gemensamma aktiviteter som Långskeppet anordnar och de som utformas mer individuellt. Ett förslag från en av de som intervjuades var att anordna föreläsningar. Det anser vi brukarevisorer är ett bra förslag eftersom det innebär att man kommer från lägenheten, sitta och vara delaktig utan krav på prestation. Det är en aktivitet som vi kan föreslå för alla. Ett område som verkar viktigt och som engagerade många är matlagning. Det kan vara ett ämne för föreläsningar. Att laga mat tillsammans med personalen kan också vara ett exempel på en gemensam aktivitet som lätt borde kunna utföras inom ramen för befintliga personalresurser och som skulle vara både uppskattad och meningsfull.

Problem och konflikter

Fem av de intervjuade svarar att de känner sig trygga på Långskeppet. Två intervjuade känner sig inte trygga och två intervjuade har inte svarat på frågan. Alla intervjuade utom en som gav ett jakande svar svarar enbart ja på frågan om de känner sig trygga på Långskeppet den sista svarar att den känner sig ganska trygg.

De som inte känner sig trygga uttrycker sig med längre svar. En menar att denne inte känner sig trygg på Långskeppet men att denne känner sig tryggare här än på stället som denne bodde på innan han/hon kom till Långskeppet. Den andre menar att andra boende är en stor orsak till varför denne inte känner sig trygg. Det finns enligt denne många som kan bli jätte-arga och det finns en del missbruk i huset. Denne menar att personal är för släpphänta vid dessa situationer och att de inte tar tag i konflikterna ordentligt.

På frågan om den intervjuade kan vända sig till sin kontaktperson eller någon annan i personalen om det blir problem svarar fem intervjuade ja på frågan, en intervjuad svarar nej och tre nej.

”Ja, jag kan vända mig till min kontaktperson om det blir problem”.

”Ja, personal hjälper till”

En intervjuad säger att denne antar att den kan vända sig till personal om den måste. Negativa synpunkter är att personal inte är lyhörda och att det inte är någon idé att säga till personal om något händer då man ändå inte får gehör.

”Alla sticker bara huvudet i sanden”.

Det tas också upp av någon att det kan uppstå problem när personal har gått hem och att det då inte finns någon att vända sig till när problem uppstår. Det kan leda till situationer som uppfattas som obehagliga av någon intervjuad.

En majoritet av de intervjuade (fem stycken) menar att de om de får problem med personal skulle de kunna ta upp det med någon. Men ungefär hälften (fyra intervjuade) menar att de inte skulle kunna ta upp det med någon. De som känner sig bekväma med att nämna problem med personal för någon skulle ta upp det med socialsekreterare, förvaltare, vänner, verksamhetschef, kontaktperson och släktingar. De som svarar att de inte kan ta upp det med någon svarar bland annat: ”Nej, jag känner inga andra som jag kan ta upp det med”,

”Nej personal bryr sig inte”. Någon svarar att denne isolerar sig på rummet vid konflikter då den inte vill ta upp dessa med någon.

Brucarrevisorernas reflektioner- Problem och konflikter:

De flesta av de intervjuade känner sig trygga på Långskeppet. Det är naturligtvis inte bara positivt utan också viktigt att de boende känner sig trygga på Långskeppet. Det är trots allt en stor del av de intervjuades liv som utspelar sig på Långskeppet. Det som verkar vara ett orosmoment för någon intervjuad är andra boenden och de fall när det blir problem med relationer mellan de boende.

En majoritet av de intervjuade vänder sig till personal vid problem och det verkar som om de försöker ta tag i problemen och reda ut dem. De flesta är alltså nöjda med hur personal hanterar konflikter och problem. Det ser vi brukarrevisorer som positivt.

Efter vad vi brukarrevisorer förstår av svar under rubriken ”problem och konflikter” men även av svar under andra rubriker är att det kan uppstå konflikter emellan boende när personal har gått hem. Vi anser att det är viktigt att personal tar tag och reder ut sådant då de som bor på Långskeppet finns där 24 timmar om dygnet och därför måste hitta ett sätt att komma överens. Det är viktigt att personal kan vara ett bollplank i sådana situationer.

En sak som vi undrar över är att om det vid samvaron mellan boende uppstår situationer som personal inte är medveten om. Då personal sitter med så kan tänker vi personal ta tag i sådana situationer och styra upp dem innan det går för långt. Det kan ju vara så att de som bor på Långskeppet har ett funktionshinder som gör det svårt att styra upp konflikter själva. Det är också så tror vi att det väger tyngre om personal säger något till de boende än om någon jämställd (läs annan boende) säger samma sak. Vi rekommenderar att personal talar om gränssättning i personalgruppen och om så är till hjälp kanske går någon kurs i konflikthantering så att de lättare kan reda ut konflikter mellan de boende på Långskeppet.

Att ha ett boendemöte där personal och boende diskuterar vilka trivselregler som ska gälla är något vi rekommenderar. Detta så att det är tydligt för alla som bor på Långskeppet vilka regler som gäller. Kanske borde det också diskuteras var gränsen går för det offentliga och privata? Inte alla de som bor på Långskeppet verkar ha en klar bild av var gränsen går för vad man kan få göra i sin egen lägenhet så länge man inte stör någon annan och hur man bör bete sig i det offentliga rummet. Vi har fått den uppfattningen att det kan vara en svår balansgång och att en diskussion om detta skulle göra nytta.

Ett månatligt boendemöte kan också användas för att reda ut de problem som nämndes av några få med utfrysning och mobbning som uppgetts finnas mellan vissa boende.

En majoritet av de intervjuade svarar ja på frågan om de kan vända sig till personal om det uppstår problem. Det var dock några som upplevde att de inte blivit lyssnade på av personal när de har tagit upp problem med personal. Kanske behöver personal vara tydligare med att motivera sina svar så att den boende är klar på varför personal ger det svar som ges och så att den boende klart förstår varför ”inget händer”?

Avslutning

Vi frågade hur den intervjuade trivdes på Långskeppet överlag. Här framkom en övervägande del positiva svar men en del negativa synpunkter framkom också. Alla de intervjuades synpunkter har framkommit under tidigare svar så att svaren kan ses som en spegling av hela rapporten. Det framkom att allt är lugnt och bra, att det är lätt att prata med personal och några har också en vilja att flytta till ett eget boende utanför socialpsykiatri. Andra svar var att det kan uppstå problem med andra boenden men att det mesta går att lösa. Även svar att det blir problem med andra boende som inte har lösts "jag känner mig inte trygg, jag får ingen lugn och ro". Fler saker som framkom var att en intervjuad tycker det är bra att man får sköta sig själv i så hög utsträckning. Någon ville i högre grad umgås med bekanta som denne får välja själv utanför socialpsykiatri och som denne därför trivs bättre med. Någon känner sig felplacerad och säger att personal inte trivs på jobbet och inte heller tycker att allt är perfekt. Någon nämner inte eventuella konflikter för någon alls.

På frågan om det är något som den intervjuade skulle vilja ändra på Långskeppet är det tre som har några synpunkter.

"Jag tycker att vi borde ha ett boendemöte där man får framföra förslag och diskutera dem, en förslagslapp är inte samma sak man vet ju inte ens om den blir läst. Det borde finnas en plan för personalen vad alla ska göra det behövs en bättre personalplanering."

Andra synpunkter är att intervjuade vill ha fler jämnåriga i boendet samt att det ska finnas fler män bland de boende.

Slutligen så frågade vi om det finns något som den intervjuade vill tillägga och vi fick bara ett svar:

"Personalen är bra"

Slutord

Det särskilda boendet på Långskeppet har en bra grund att bygga vidare på. De flesta trivs på Långskeppet och personalen verkar vara engagerad. De flesta trivs med maten, umgänget och Långskeppets aktiviteter. Det som fick mest beröm av de intervjuade var kontaktpersonerna och personalens bemötande.

Det verkar vara mycket som påverkar de boendes livskvalitet och vi anser att det finns förbättringsförslag som skulle ha en positiv inverkan på Långskeppet. Att ha det fräscht, nytt och snyggt omkring sig, ha någon fritidssysselsättning samt ha en möjlighet till socialt umgänge som man själv väljer är något som vi tycker är självklart. Det framkom att inte alla intervjuade kände sig trygga med alla medboenden. Det är något som behöver förbättras.

Det är en god idé att involvera de boende i högre utsträckning i beslut som rör Långskeppet? Det är trots allt de som bor där och Långskeppet finns till för de boende.

Vi hoppas att vi med vår revision har pekat på det som fungerar bra, så att man kan jobba vidare med det samt att vi gett de boende en röst. Det hoppas vi kan komma verksamheten till godo och som kan leda till en ännu högre livskvalité för de boende.

Utvecklings- och Förbättringsförslag

Boendemiljö-	<p>En bokningskalender för tvättstugan</p> <p>Lite mer färg på väggarna</p> <p>Lite mjukare stolar</p> <p>Någon tavla på väggen</p> <p>Inkludera boenden i arbetet med färg, stolar och tavlor</p> <p>Lite bättre städning i de gemensamma utrymmena</p> <p>Knyt band till personalen, någon personal försöker få med fler boende när de sitter med vid TV- tittande eller evenemang.</p> <p>Ny TV</p>
Maten-	<p>Att någon gång i månaden få unna sig något extra, temakvällar och laga mat från andra länder.</p> <p>Få hjälp med diet för att kunna hålla vikten.</p> <p>Att personalstyrka och boende äter tillsammans. Skapar en inkluderande känsla.</p>
Lägenheten-	<p>Lite nya tapeter och kanske färg.</p> <p>Inventering av lägenheterna, skriva ned sådant som behöver åtgärdas</p> <p>Avslag på felanmälningar på lägenheten bör motiveras tydligare.</p>
Bemötande-	<p>Några känner sig inte lyssnade på. Motivera beslut om varför man inte får hjälp och stöd när man ber om det.</p> <p>Önskemål om fler samtal med personal</p> <p>Få ett socialt boendestöd en gång i veckan där den boende får bestämma vad som ska göras som ett hjälpsamt steg för att få tillbaka självbestämmandet.</p> <p>Ha möjlighet att välja manlig eller kvinnlig kontaktperson när detta är viktigt för de boende.</p> <p>Uppmuntra boende till ett socialt liv utanför Långskeppet, till exempel att gå med i en förening.</p> <p>Bjud in brukarföreningar till Långskeppet så att de kan berätta om sin verksamhet.</p> <p>Personal bör initialt gå med den boende till aktiviteter när denne försöker skaffa sig ett större socialt liv utanför Långskeppet</p>

Önskemål om att få mer tid med personal och till exempel spela spel med personal i högre utsträckning.

Personal ska inte titta på mobilen på jobbet

Konflikter i personalgruppen reds ut i personalgruppen. Prata ej om det med boende.

Delaktighet-

Gör genomförandeplanen mer aktuell för de boende, skriv ned drömmar och mål som kan uppnås.

De boende kan behöva hjälp att formulera drömmar och mål i genomförandeplanen.

Gå med boende till biståndshandläggaren för att få dessa inskrivna i genomförandeplanen.

Några vill vara mer delaktiga i genomförandeplanen.

Att köpa in en dator eller Ipad som de boende kan få nyttja med personalens hjälp.

Aktiviteter-

Lyssna på de boendes förslag på aktiviteter

Anordna föreläsningar

Laga mat tillsammans med personal i de boendes lägenheter. Personal och boende diskuterar och utbyter recept på maträtter.

Problem och konflikter-

Kan uppstå konflikter mellan boende när personal har gått hem. Viktigt att personal reder ut dessa.

Personal går en kurs i konflikthantering.

Personal diskuterar gränssättning. Hur betar boende sig i det offentliga och privata rummet? Har ett boendemöte en gång i månaden med de boende där gränssättning och trivselregler diskuteras.

Avslutning-

Önskemål om fler jämnåriga på Långskeppet

Önskemål om fler män som bor på Långskeppet.

Bilagor-

Bilaga 1 Intervjuguiden

Intervjumall för det särskilda boendet Långskeppet.

Bakgrundsfrågor:

Förnamn:

Ålder:

Kön:

Hur länge har du bott på Långskeppet:

Boendemiljön

1. Trivs du i de gemensamma utrymmena?
2. Vad är bra med de gemensamma utrymmena?
3. Vad är mindre bra med de gemensamma utrymmena?
4. Om du fick ändra något avseende de gemensamma utrymmena- vad skulle det vara?
5. Vad tycker du om maten på boendet?
6. Skulle du vilja ändra något om maten? Vad i så fall?
7. Umgås du med de andra som bor på Långskeppet? Om ja, när?
8. Är den sociala kontakten med andra boende viktig för dig? På vilket sätt?
9. Vad tycker du om den egna lägenheten? Är det något du vill ändra i den egna lägenheten?

Aktiviteter

10. Har du något arbete, studier, praktik eller annan sysselsättning utanför Långskeppet?
11. Om ja, vilka? Om nej, skulle det vara intressant för dig?
12. Har du fått någon hjälp med att hitta aktiviteter utanför Långskeppet?
13. Om ja, vilken hjälp har du fått? Om nej, vilken hjälp vill du ha?
14. Vad tycker du om aktiviteterna som Långskeppet anordnar gemensamt?
15. Har du önskemål om aktiviteter som du vill att Långskeppet ska anordna gemensamt? Vilka?

Delaktighet

16. Har du och personalen gjort upp en genomförandeplan?
17. Om ja, på vilket sätt var du delaktig i upprättandet av planen?
18. Om ja, känns den aktuell?
19. Om nej, Önskar du vara delaktig i det?

Bemötande och kompetens

20. Vad tycker du om din kontaktperson?
21. Vad gör kontaktpersonerna som är bra?
22. Vad gör kontaktpersonerna som är dåligt.?
23. Får du träffa dina kontaktpersoner så ofta du vill?
24. Vad tycker du om personalen för övrigt?
25. Vad gör personalen för övrigt som är bra?
26. Vad gör personalen för övrigt som är mindre bra?
27. Blir du respekterad av personal och dina medboende?
28. Vad får du hjälp med (handla, städa, mediciner) av personalen? Är det rätt hjälp för dig?
29. Finns det någonting mer du önskar av personalen?
30. Kan du prata med personalen om jobbiga saker? Kan du ge något exempel?
31. Får du mer stöd av personalen när du mår dåligt? Om ja kan du ge något exempel?
32. Skulle du vilja ha mer stöd att ta hand om din fysiska/psykiska hälsa? Hur?

Problem och konflikter

33. Känner du dig trygg på Långskeppet? Om nej Kan du berätta lite om det?
34. Känner du att du kan vända dig till din kontaktperson eller någon annan i personalen om det blir problem? Om nej, Hur kommer det sig?
35. Om du skulle få problem med personal, skulle du kunna ta upp det med någon annan? Med vem i så fall?

Avslutning

36. Hur trivs du på Långskeppet överlag? Vad fungerar bra? Vad fungerar mindre bra?
37. Sammanfattningsvis, är det något på Långskeppet du skulle vilja ändra på? Vad i så fall?
38. Finns det något som jag inte har frågat om som du vill tillägga?

Bilaga 2 – Sekretess och tystnadsplikt

Denna försäkran gäller för brukarrevisorer inom RSMH, 802005-6985.

Härmed intygar jag att jag har tagit del av och förstått bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (bilaga) om vad som gäller för mig utifrån det uppdrag jag har för RSMH.

Jag försäkrar att jag inte talar om eller på annat sätt för vidare sådant som jag under uppdraget får reda på rörande enskilda personers personliga förhållanden så som till exempel enskilda hälsotillstånd.

Jag för inte heller vidare information jag får under uppdraget som gäller förhållanden i de verksamheter jag reviderar på uppdrag av RSMH.

Jag har förstått att det gäller under den tid jag är uppdragstagare och för all tid därefter.

Jag försäkrar att jag kommer att återlämna alla dokument och all annan information när mitt uppdrag är slutfört.

Jag är medveten om att jag bryter mot tystnadsplikten i sekretesslagen om jag inte följer sekretessbestämmelserna på rätt sätt. Jag vet att brott mot bestämmelserna kan leda till åtal för brott mot tystnadsplikten.

Jag är vidare medveten om att jag vid brott mot tystnadsplikten omgående mister mitt uppdrag för RSMH och att kvarvarande ersättning kan komma att ej betalas ut.

.....
Ort och datum

.....
Uppdragstagares namn och namnteckning

.....
Uppdragstagares personnummer

Bevittnat av företrädare för RSMH

.....

Bilaga 1

Sekretessbelagd information och företagshemligheter

Förhållandet mellan uppdragsgivare och uppdragstagare grundar sig på ömsesidig lojalitet och ömsesidigt förtroende. Uppdragstagare ska under sitt uppdrag, likväl som efter att detta upphört, iaktta diskretion rörande organisationens angelägenheter samt iaktta sekretess beträffande uppgifter som uppdragstagaren till följd av sitt uppdrag fått kännedom om och vars yppande kan medföra men för organisationen, dess medlemmar eller andra enskilda personer.

Uppdragstagare för RSMH kan under uppdragets fullgörande komma att få tillgång till information som är sekretessbelagd enligt bestämmelserna i Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Av särskild betydelse är den sekretess som gäller till skydd för uppgift om enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden i till exempel vårdens eller socialtjänstens verksamhet. Den som behöver service, vård och hjälp ska kunna vara trygg och säker på att inga känsliga uppgifter lämnas vidare till obehöriga.

Muntliga uppgifter eller skrivna handlingar får inte lämnas vidare till utomstående. Observera att ”utomstående” i detta sammanhang även innefattar din familj och dina vänner. Anställda/Ansvariga i verksamheten eller andra uppdragstagare, som inte behöver uppgiften för sitt eget arbete räknas också som utomstående. Det är av största vikt att sekretessbelagda uppgifter inte sprids vid tillfällen där dessa uppgifter inte ska tas upp eller obehöriga personer kan lyssna. Detta kan gälla på tåget, bussen eller andra platser dit allmänheten har tillträde.

Observera att ovanstående även gäller sekretessbelagd information som man har fått inför ett uppdrag.

Vidare kan anställd/uppdragstagare vid RSMH få del av sådan information som berör affärs- eller driftförhållanden i verksamheter som får anses näringsdrivande och som huvudmannen för denna belagt med sekretess; se lagen (1990:409) om skydd för företagshemligheter. Sådan information får självklart inte heller spridas i en vidare krets än vad som är nödvändigt för uppdragets fullgörande.